

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

UPM noudattaa 1.1.2009 voimaan tullutta Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksia (2008). Hallinnointikoodi on julkisesti saatavana Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internet-sivuilta www.cgfinland.fi. UPM noudattaa kaikkia koodin suosituksia.

UPM esittää selvityksen erillisenä raportina, joka on nähtävillä myös yhtiön internet-sivuilla www.upm-kymmene.fi. Hallituksen toimintakertomus esitetään sivulla 84.

Hallituksen kokoonpano ja toiminta

Hallitus muodostuu vähintään viidestä ja enintään 12:sta yhtiökokouksen valitsemasta jäsenestä.

Yhtiökokouksessa 25.3.2009 hallitukseen valittiin seuraavat yhdeksän jäsentä:

Björn Wahlroos, puheenjohtaja, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1952, kauppatiet. tri, Sampo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja.

Berndt Brunow, varapuheenjohtaja, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1950, dipl.ekon., Oy Karl Fazer Ab:n hallituksen puheenjohtaja.

Georg Holzhey, varapuheenjohtaja, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1939, Dr. oec. publ., G. Haindl'sche Papierfabriken KGaA:n ja UPM-Kymmene Oyj:n osakas ja entinen johtaja.

Matti Alahuhta, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1952, tekn. tri, KONE Oyj:n pääjohtaja.

Karl Grotenfelt, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1944, OTK, varatuomari, Famigro Oy:n hallituksen puheenjohtaja.

Wendy E. Lane, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1951, MBA (Harvard), amerikkalaisen sijoitusyhtiön Lane Holdings, Inc:n hallituksen puheenjohtaja, Willis Group Holdings Ltd:n ja Laboratory Corporation of American hallitusten jäsen.

Jussi Pesonen, ei-riippumaton yhtiöstä, syntynyt 1960, dipl.ins. UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtaja.

Ursula Ranin, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1953, varatuomari, dipl.ekon., Finnair Oyj:n hallituksen jäsen.

Veli-Matti Reinikkala, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1957, eMBA, ABB:n Prosessiautomaatioryhmän johtaja.

Hallituksella oli vuoden 2009 aikana 11 kokousta. Jäsenet osallistuivat kokouksiin keskimäärin 97-prosenttisesti.

Hallituksen valiokuntien kokoonpano ja toiminta

Hallitus on asettanut keskuudestaan tarkastusvaliokunnan, henkilöstövaliokunnan sekä nimitys- ja hallinnointivaliokunnan.

Tarkastusvaliokunta

Vuonna 2009 tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimi Karl Grotenfelt ja jäseninä Wendy E. Lane ja Veli-Matti Reinikkala.

Hallitus on määritellyt tarkastusvaliokunnan tehtävät Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 27 mukaisesti.

Tarkastusvaliokunnalla oli vuoden 2009 aikana neljä kokousta, ja jäsenet osallistuivat valiokunnan kokouksiin 92-prosenttisesti.

Henkilöstövaliokunta

Vuonna 2009 henkilöstövaliokunnan puheenjohtajana toimi Berndt Brunow sekä jäsenenä Georg Holzhey ja Ursula Ranin.

Henkilöstövaliokunnalla oli vuoden 2009 aikana seitsemän kokousta. Jäsenet osallistuivat kaikkiin valiokunnan kokouksiin.

Nimitys- ja hallinnointivaliokunta

Vuonna 2009 nimitys- ja hallinnointivaliokunnan puheenjohtajana toimi Björn Wahlroos ja jäsenenä Matti Alahuhta ja Karl Grotenfelt.

Nimitys- ja hallinnointivaliokunnalla oli vuoden 2009 aikana neljä kokousta. Jäsenet osallistuivat kaikkiin valiokunnan kokouksiin.

Toimitusjohtaja

Jussi Pesonen

Toimitusjohtaja
S. 1960
Dipl. ins.

Toimitusjohtaja vastaa yhtiön operatiivisesta hallinnosta ja johtamisesta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja huolehtii yhtiön kirjanpitoikäytäntöjen lainmukaisuudesta ja varmistaa, että varainhoito on järjestetty luotettavasti.

Toimitusjohtaja toimittaa hallitukselle tarvittavat tiedot sen tehtävien hoitamista varten.

Toimitusjohtaja voi ryhtyä epätavallisiin tai luonteeltaan tai laajuudeltaan mittaviin toimenpiteisiin vain hallituksen luvalla, paitsi jos hallituksen hyväksynnälle tarvittava aika aiheuttaisi yhtiölle tilanteen, jossa yhtiö kärsii huomattavaa vahinkoa.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvä sisäinen valvonta ja riskienhallinta

UPM:n hallitus on hyväksynyt yhtiön riskienhallintapolitiikan, joka asettaa riskienhallinnan periaatteet, roolit ja vastuut konsernin organisaatiossa ja määrittelee riskienhallintaprosessit.

UPM:n sisäisen valvonnan viitekehys sisältää COSO:n (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) keskeiset elementit. Taloudelliseen raportointiin liittyvä riskienhallintaprosessi perustuu sisäisen valvonnan viitekehukseen, joka prosessitasolla on luotu käyttäen ylhäältä-alaspäin etenevää (top-down) riskiperusteista lähestymistapaa. UPM:ssä taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäiset kontrollit ovat osa sisäistä valvontaa.

Viisi keskeistä sisäisen valvonnan viitekehysten (COSO) aluetta ovat:

Valvontaympäristö

Yhtiön arvot ja toimintaohje muodostavat sisäisen valvonnan perustan ja määrittävät sisäisen valvonnan luonteen UPM:ssä.

Viitekehysten osa-alueita ovat

- konsernitason rakenne
- konsernitason prosessit
- konsernitason kontrollit
- liiketoiminnan ja tukitoimintojen kontrollit.

Hallituksen tarkastusvaliokunta seuraa konsernin sisäistä valvontaa.

Riskien arviointi

UPM:n riskien arviointi taloudellisen raportoinnin osalta pyrkii tunnistamaan ja arvioimaan merkittävimmät riskit, jotka vaikuttavat taloudellisen raportoinnin sisäiseen valvontaan konsernin yrityksissä, liiketoiminta-alueilla ja prosesseissa. Riskien arvioinnin tuloksena ovat syntyneet kontrollitavoitteet, jotka varmistavat, että taloudelliselle raportoinnille asetetut keskeiset vaatimukset täytetään, ja jotka muodostavat perustan riskien hallintatavalle eri kontrollirakenteissa. Sisäinen valvonta päivittää riskien arvioinnin vuosittain, ja tulokset raportoidaan tarkastusvaliokunnalle.

Valvontatoiminta

Konsernin johtajisto on hyväksynyt sisäisen valvonnan säännöt. Niiden mukaan kunkin liiketoimintayksikön tai funktion johtajan on järjestettävä oman yksikkönsä tai organisaation sisäinen valvonta. Viimeisen kuuden vuoden aikana yhtiö on kehittänyt ja ottanut käyttöön kattavan sisäisen valvonnan järjestelmän, joka sisältää liiketoiminnan ja taloudellisen raportoinnin prosessit. Konsernin taloushallinto johtaa keskitetysti sisäistä valvontaa vuosittaisen aikataulun ja määritettyjen roolien ja vastuiden avulla. Konsernin taloushallinto vastaa keskitetysti liiketoiminta-, toiminto- ja yksikötason kontrolliprosessien valvonnasta. Kontrollien rakenne, yhtenäiset testaus- ja seurantaprosessit varmistavat, että mahdolliset virheet ja poikkeamat estetään tai havaitaan ja korjataan.

Olenainen osa sisäistä valvontaympäristöä on UPM:n tietoteknologiasovellusten ja infrastruktuurin valvonta. Erityiset sisäiset kontrollit on suunniteltu takaamaan UPM:n tietoteknologiaratkaisujen luotettavuus ja tehtävien eriyttäminen IT-ympäristössä.

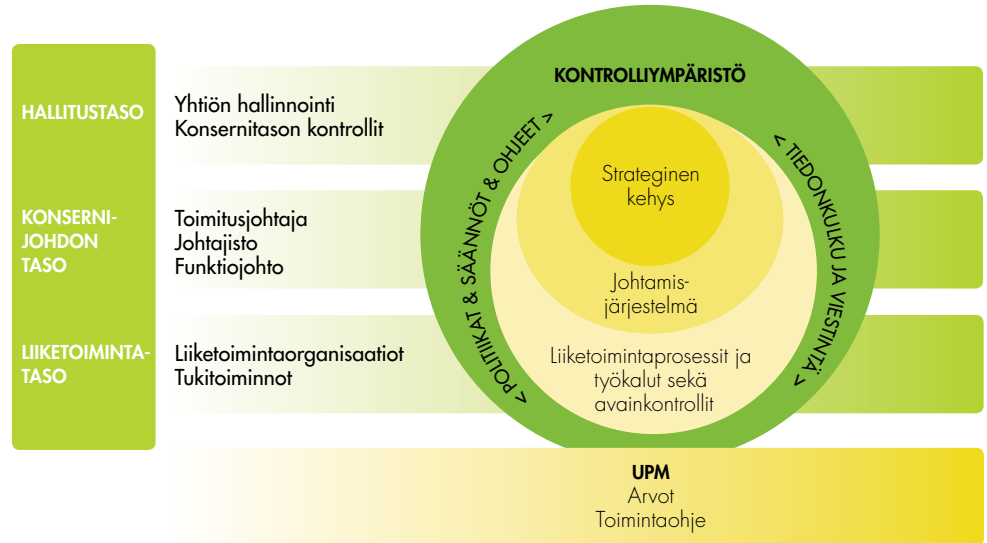
Konsernin laskentaohjeet asettavat vaatimukset taloudelliselle raportoinnille konserniliinpäätöksen laatimista varten. Konsernin taloushallinto määrittelee liiketoimintaprosessin kontrollipisteet, ja sisäiset kontrollit toteutetaan taloudellisen raportoinnin kokonaisprosessissa. Säännölliset kontrollit ovat olennainen osa kuukausittaista ja neljännesvuosittaista raportointiprosessia. Kontrollit sisältävät tarvittavat täsmäytyslaskelmat ja analyttiset tarkistukset, joilla varmistetaan raportoinnin oikeellisuudesta.

Vuosittaiset tulokset kontrollien riskien arvioinnista ja prosessitason kontrollitestauksista analysoidaan ja raportoidaan tarkastusvaliokunnalle.

Viestintä

Sisäinen valvontaprosessi dokumentoidaan ja arkistoidaan sisäisen valvonnan tietokantaan. Sisäisen valvonnan menettelyä tarkastellaan vuosittain, ja sisäisiä kontrolleja muutetaan tarvittaessa. Sisäisen valvontaprosessin vastuuhenkilöt huolehtivat säännöllisestä viestinnästä ja antavat yksityiskohtaisia määritelmiä kontrollitoimenpiteistä ja tehokkaan sisäisen valvonnan minimivaatimuksista.

SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINTAPROSESSIN PÄÄPIIRTEET UPM:SSÄ

Seuranta

Hallitus, tarkastusvaliokunta, toimitusjohtaja, konsernin johto, sisäinen valvonta sekä liiketoiminta-alueet ja konserniyrietykset vastaavat seurannasta ja varmistavat siten sisäisen valvonnan tehokkuuden taloudellisen raportoinnin osalta. Riskienarviointiprosessin ja kontrollien tehokkuutta arvioidaan jatkuvasti eri tasoilla. Seurantaan ja arviointiin sisältyy kuukausittaisten ja neljännesvuosittaisten talousraporttien seuranta suhteessa budjettiin ja tavoitteisiin, tunnuslukuihin ja muihin analyttisiin menettelyihin.

Sisäiset tarkastajat seuraavat ja hyödyntävät riskien arviointia ja johdon valvontatyön testituloksia. Sisäisen valvonnan suunnitelma ja kontrollitestausten tulokset dokumentoidaan, ja ne ovat sisäisten ja ulkoisten

tarkastajien sekä johdon käytettävissä vuosittain prosessin aikana. Vuosittaiset tulokset raportoidaan tarkastusvaliokunnalle, liiketoiminnan johdolle sekä kontrolleista vastuussa oleville henkilöille.

Suorituksen arvioinnissa arvioidaan myös sisäiset kontrollit. Yhtiö- ja liiketoimintatason controllerit vastaavat vastuullaan olevien kontrollien valvonnan tehokkuudesta. Riippumattomat testaajat testaavat säännöllisesti keskeisiä kontrolleja. Tietyissä kontrolliryhmissä käytetään itsearviointimenettelyä. Sisäinen tarkastus vertaa tarkastustyötänsä sisäisen valvonnan testitulosten arviointiin ja seurantaan. Ulkoisen tarkastuksen suositukset ja havainnot otetaan huomioon sisäisten kontrollien ylläpidossa ja kehitystyössä.